

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819201321
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3819201321.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a členiek senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., XX. V. XX/X, zastúpeného: JUDr. Zlatica Hammerová, advokátka so sídlom Prievidza, G. Švéniho 4/A, proti žalovanému: M. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., S. XXX/XX, zastúpenému: Advokátska kancelária Tomáš Petko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Drotárska cesta 7, IČO: 50 218 107, o zaplatenie 16 596,96 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 5C/7/2019-155 zo dňa 03. augusta 2020, takto

rozhodol:

I. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovanému **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu 16 596,96 eur s 5 %r ročným úrokom z omeškania od 22.03.2016 a náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 16.596,96 eur s prísl. titulom vrátenia pôžičky, ktorú mal so žalovaným uzavrieť ústnou formou. Zmluva o pôžičke je však tzv. reálny kontrakt a na to, aby došlo k jej platnému uzavretiu, je potrebné, aby predmet pôžičky bol skutočne (reálne) odovzdaný zo strany veriteľa dlžníkovi. V danej veci bolo dokazovaním zistené, že suma 16.596,96 eur zo strany žalobcu nebola žalovanému reálne odovzdaná, čo vyplynulo z tvrdení strán sporu, ale aj z výpovedí svedkýň G.. Medzi stranami sporu teda k platnému uzavretiu zmluvy o pôžičke nedošlo. V konaní však bolo dokazovaním zistené, že žalobca previedol byt v C., na U. ul. XXX/XX, do podielového spoluvlastníctva V. a H. G., pričom hodnota (kúpna cena) tohto bytu vo výške 16.596,96 eur bola započítaná ako časť kúpnej ceny rodinného domu, ktorý V. G. a H. G. na základe kúpnej zmluvy previedli do vlastníctva žalovaného a jeho manželky H. Z.. V hotovosti im zo strany žalovaného a jeho manželky bola vyplatená len zvyšná časť kúpnej ceny rodinného domu vo výške 300.000,- Sk (t.j. 9.958,18 eur). Poskytnutie bytu žalobcu ako časti kúpnej ceny rodinného domu, ktorý nadobudol do vlastníctva žalovaný a jeho manželka, si žalobca s rodičmi dohodli ústnou formou a dohodli sa aj na vrátení sumy 16.596,96 eur žalobcovi. Vyplýva to jednak z tvrdenia žalobcu v konaní, ale aj z vyjadrenia žalovaného v liste zo dňa 20.7.2018 adresovaného žalobcovi. Žalovaný tu výslovne potvrdzuje, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu ústnej dohody o poskytnutí sumy 16.596,96 eur zo strany žalobcu na kúpu rodinného domu žalovaného a jeho manželky a tiež to, že sa dohodli na vrátení dlžnej sumy. V danej veci podľa názoru súdu prvej inštancie tak došlo medzi stranami sporu k uzavretiu tzv. nepomenovanej zmluvy v zmysle ust. § 51 Občianskeho zákonníka,

keď strany sporu medzi sebou uzavreli ústnu dohodu, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému a jeho manželke, t.j. svojim rodičom, časť kúpnej ceny (16 596,96 eur) za rodinný dom, ktorý rodičia žalobcu kupovali do svojho vlastníctva, a to prevedením vlastníckeho práva svojho bytu na predávajúce rodinného domu a rodičia žalovaného sa zaviazali sumu 16.596,96 eur, zodpovedajúcu cene bytu žalobcu, žalobcovi vrátiť. Pokiaľ ide o splatnosť dlhu, v konaní žalovaný uvádzal, že splatnosť dlhu bola dohodnutá po predaji rodinného domu, resp. po smrti žalovaného a jeho manželky a následnom predaji domu. Žalobca s týmto tvrdením v konaní nesúhlasil a uvádzal, že konkrétny termín splatenia dlžnej sumy dohodnutý nebol, splatnosť mala byť dohodnutá pre prípad potreby žalobcu. Vzhľadom k tomu, že žalovaný svoje tvrdenie o dohode o splatnosti záväzku voči žalobcovi žiadnym spôsobom nepreukázal a žalobca toto jeho tvrdenie v konaní popieral, nepovažoval súd žalovaným tvrdený termín splatnosti záväzku voči žalobcovi za preukázaný a vychádzal z toho, že strany sporu nemali konkrétny termín splatnosti dlžnej sumy dohodnutý a tento bol ponechaný na vôli žalobcu ako veriteľa. Žalovaný v konaní voči nároku žalobcu vzniesol námietku premlčania. Súd prvej inštancie preto skúmal, či nárok žalobcu je premlčaný. Ako už bolo uvedené, splatnosť dlhu medzi stranami sporu dohodnutá nebola. Splatenosť dlhu má význam z hľadiska možnosti veriteľa uplatniť pohľadávku voči dlžníkovi na súde, s čím je spojené plynutie premlčacej doby. Ak nebola splatenosť dlhu určená dohodou a nie je stanovená ani právnym predpisom, možno o splnenie dlhu požiadať dlžníka kedykoľvek. Dlžník je v takom prípade povinný podľa § 563 Občianskeho zákonníka splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o jeho splnenie požiadal veriteľ. Ak však môže veriteľ vyvolať splatenosť dlhu sám, potom môže svoje právo ako protiklad dlhu aj vykonať. V súvislosti s tým súdna prax judikuje, že v takýchto prípadoch prvá objektívna možnosť na vykonanie práva je daná už okamihom, keď veriteľ mohol najskôr požiadať o splnenie. Inak povedané, pre začiatok plynutia premlčacej doby je rozhodný deň bezprostredne nasledujúci po dni, kedy došlo k vzniku tohto právneho vzťahu, t.j. v danej veci prevodom bytu žalobcu do vlastníctva V. a H. G., čím žalobca poskytol žalovanému časť kúpnej ceny za rodinný dom, ktorý žalovaný a jeho manželka zakupovali do ich vlastníctva. Pripustením názoru, že dlžník je v prípade, ak čas vrátenia dlhu nebol dojednaný, povinný plniť až po tom, čo ho veriteľ vyzve na plnenie, by mohlo viesť k situácii, že veriteľ by bol viac rokov nečinný a vystavoval by svojho dlžníka nemožnosti v primeranej dobe zbaviť sa svojho dlhu plnením. Ak teda čas plnenia nebol dohodnutý ani inak stanovený, premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po tom, kedy dlh vznikol. Takýto záver vyplýva z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (R 28/1984, 1Cdo 25/2003, resp. R 91/2004, 1Cdo 197/2009, 3Cdo 174/2016, resp. R 17/2017). Rovnako Ústavný súd SR vyslovil, že ak by sa akceptoval názor o viazanosti začiatku behu premlčacej doby na deň splatnosti dlhu, došlo by k nepripustnému posunutiu začiatku behu premlčacej doby prakticky na neobmedzenú dobu (III. ÚS 249/2015). V súdnej veci vznikol dlh žalovaného voči žalobcovi v súvislosti s uzavretím kúpnych zmlúv o predaji bytu žalobcu v prospech V. a H. G. a o predaji rodinného domu sestier G. v prospech žalovaného a jeho manželky H. Z., čo bolo dňa 26.5.2010. Od nasledujúceho dňa začala plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku voči žalovanému. Žalobca si voči žalovanému uplatnil svoj nárok na súde až dňa 22.3.2019, t.j. po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Žalobca namietal, že v danom prípade došlo listom zo dňa 20.7.2018 zo strany žalovaného k uznaniu dlhu, v dôsledku čoho došlo k predĺženiu premlčacej doby na 10 rokov odo dňa, kedy k uznaniu došlo. K tomu, aby došlo k uznaniu dlhu v zmysle ust. § 558 Občianskeho zákonníka je potrebné, aby toto uznanie malo písomnú formu, označenie účastníkov, vyjadrenie prísľubu zaplatiť dlh a uvedenie uznávaného dlhu (čo do dôvodu vzniku a výšky). List žalovaného zo dňa 20.7.2018 je teda podľa jeho obsahu možné považovať za uznanie dlhu, nakoľko spĺňa všetky vyššieuvedené náležitosti (t.j. má písomnú formu, sú v ňom uvedení účastníci záväzkového vzťahu, výška dlhu, ako aj dôvod jeho vzniku a žalovaný v ňom prejavuje ochotu dlh začať splácať v mesačných splátkach ešte pred dohodnutou dobou). Ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka však k tomu, aby uznanie dlhu nadobudlo právne účinky pri premlčanom dlhu, vyžaduje, aby ten, kto dlh uznal, o jeho premlčaní vedel. Pokiaľ teda žalobca poukazoval na to, že v dôsledku uznania dlhu žalovaným došlo k predĺženiu premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, bolo potrebné preukázať, že žalovaný o premlčaní dlhu v čase jeho uznania vedel. Žalobca tvrdil, že žalovaný musel o premlčaní dlhu vedieť, nakoľko šlo o dlh z dávnejšej minulosti. V súvislosti s tým poukazoval aj na ním (žalobcom) vypracované znenie uznania dlhu, ktoré mal vhodiť do poštovej schránky žalovaného dňa 18.6.2018. Z obsahu tohto listinného dôkazu však nevyplýva, že by uznávaný dlh mal byť premlčaný, resp. že dlžník má vedomosť o jeho premlčaní. Naopak, žalovaný v konaní vedomosť o premlčaní dlhu popieral a táto skutočnosť vyplýva aj priamo z uznania dlhu (t.j. listu zo dňa 20.7.2018), kde žalovaný uvádza, že vrátenie dlhu bolo medzi stranami dohodnuté až po predaji rodinného domu buď žalovaným alebo jeho dedičmi. Z obsahu uznania dlhu tiež vyplýva, že žalovaný sa ako prejav dobrej vôle rozhodol začať dlžnú sumu splácať ešte pred dohodnutou dobou formou mesačných splátok. Z uvedeného je potom nepochybné,

že žalovaný v čase uznania dlhu nemohol mať vedomosť o jeho premlčaní, keďže podľa jeho názoru splatnosť tohto dlhu v uvedenej dobe ešte ani nenastala. Pokiaľ tak žalobca žalovaného nevyzval na splnenie dlhu do konca všeobecnej trojročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť od nasledujúceho dňa po uzavretí kúpnych zmlúv o predaji bytu žalobcu v prospech V. a H. G. a o predaji rodinného domu sestier G. v prospech žalovaného a jeho manželky H. Z. (t.j. od 27.5.2010) a žalovaný až následne listom zo dňa 20.7.2018 uznal svoj dlh čo dôvodu a výšky bez toho, aby vedel, že uznáva premlčaný dlh, takýto uznávací prejav žalovaného nezaložil plynutie novej desaťročnej premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Keďže žalobca si svoje právo voči žalovanému na súde uplatnil až dňa 22.3.2019, súd s prihliadnutím na žalovaným vznesenú námietku premlčania žalobu žalobcu zamietol. Pokiaľ žalobca uvádzal, že pre založenie behu novej premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je potrebné, aby dlžník vedel o tom, že uznáva premlčaný dlh, súd sa s touto jeho argumentáciou nestotožňuje a v tejto súvislosti poukazuje aj na právny názor vyslovený odvolacím súdom (bod 22 odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu) a tiež na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/197/2009 zo dňa 25.3.2010 týkajúceho sa obdobnej veci. Na záver súd prvej inštancie zdôvodnil, prečo nevykonal stranami navrhované dôkazy - výsluch svedkov U. G. (priateľky žalobcu) a M. Z. ml. (syna žalovaného) s tým, že uvedené osoby boli ako verejnosť prítomné na pojednávaní (p. U. G. sa zúčastnila všetkých pojednávaní vo veci, p. M. Z. ml. sa zúčastnil na pojednávaní dňa 7.10.2019) a mali vedomosť o skutočnostiach uvádzaných stranami v konaní. Rovnako súd nevykonal dokazovanie ani výsluchom žalobcom navrhovaného svedka - malol. Z. Z., ktorá je dcérou žalobcu, a mala sa vyjadriť k obsahu rozhovoru medzi žalovaným a jeho starším synom, kde syn žalovaného mal uviesť, že dlh je premlčaný a v konaní to budú namietat'. Bolo zistené, že malol. dcéra žalobcu má v súčasnosti 14 rokov a v čase, keď sa predmetný rozhovor mal odohrať, mala 12 rokov. Súd zastáva názor, že správne vnímanie a pochopenie rozhovoru, týkajúceho sa problematiky premlčania nároku, u dieťaťa v tomto veku nie je pravdepodobné. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 51, § 563, § 558, § 100 ods. 1, § 101, § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal včas odvolanie žalobca, ktorý namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie alebo ho zruší a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie právny vzťah medzi stranami posúdil ako nepomenovanú zmluvu podľa § 51 Občianskeho zákonníka s tým, že strany nemali dohodnutý konkrétny termín splatnosti. Konštatoval, že pokiaľ termín splatnosti nebol určený dohodou a nevyplýva zo zákona, možno o splnenie dlhu požiadať dlžníka kedykoľvek. Dlžník je povinný v takom prípade splniť dlh prvý deň potom, čo ho o splnenie veriteľ požiadal, pričom premlčacia lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po tom, kedy dlh vznikol. Žalovaného v máji 2018 požiadal o vrátenie predmetnej sumy opakovaním telefonicky, prostredníctvom SMS správ. Dňa 18.6.2018 pripravil písomné prehlásenie uznania dlhu, ktoré hodil do poštovej schránky žalovaného, za účasti jeho priateľky, U. G.. V uznaní dlhu zámerne uviedol slovo, že suma bola „historicky“ poskytnutá, z čoho je zrejmé, že to bolo už dávnejšie a že sa jedná o starý dlh. Zastával názor, že nastali účinky uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, pretože žalovaný svoj dlh listom zo dňa 20.7.2018 uznal čo do dôvodu aj výšky a súčasne vyjadril záujem túto sumu splatiť. Žalovaný si bol vedomý toho, že sa jedná o pohľadávku z dávnejšej minulosti a musel si byť vedomý aj jej premlčania. Súd prvej inštancie preto dospel k nesprávnemu posúdeniu veci, keď nárok posúdil ako premlčaný. K realizácii plnenia na základe uznania dlhu nedošlo len z toho dôvodu, že žalobca nesúhlasil s navrhnutou výškou splátok. K zmene postoja žalovaného došlo až po podaní žaloby, je presvedčený, že žalovaný koná pod vplyvom brata žalobcu. Na túto okolnosť navrhol ako svedka vypočuť svoju dcéru, mal. Z. u Z., ktorá mala byť svedkom toho, ako brat žalobcu, M. Z., ml., hovoril žalovanému, že dlh ako premlčaný budú namietat'. Súd jeho návrhu na vypočutie svedka nevyhovel, dôkaz nevykonal s odôvodnením, že dcéra mala v čase tohto rozhovoru necelých 13 rokov, kedy obsahu nemohla rozumieť. S týmto názorom súdu sa nestotožňuje, myslí si, že dieťa v tomto veku dokáže obsah rozhovoru, ktorého bolo prítomné, naplno vnímať a tento následne aj presne reprodukovať, hoci právnenému následku vyjadrení nemusí celkom rozumieť. Až po výsluchu konkrétneho svedka možno jeho výpoveď vyhodnotiť z hľadiska hodnovernosti. Bez vykonania tohto dôkazu dospel súd prvej inštancie k nesprávnemu zisteniu a následne k nesprávnemu právnenému posúdeniu veci.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

6. Podľa ust. § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariadovať pojednávanie.

7. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, a preto je potrebné tento potvrdiť podľa § 387 ods. 1,2 CSP.

8. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

10. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP).

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Žalobca deklaroval vo svojom odvolaní odvolacie dôvody spočívajúce v tom, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP).

14. V prípade odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal.

15. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkov logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

16. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

17. Odvolací súd preskúmal námietky, ktoré boli v odvolaní žalobcom vznesené a stotožňuje sa so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Odvolací súd sa na základe uvedeného v celom rozsahu stotožňuje s týmito skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci a podľa 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje.

18. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza:

19. Súd prvej inštancie správne právny vzťah medzi stranami vyhodnotil ako ústnu nepomenovanú zmluvu podľa § 51 Občianskeho zákonníka, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému a jeho manželke, t.j. svojim rodičom, časť kúpnej ceny (16 596,96 eur) za rodinný dom, ktorý rodičia žalobcu kupovali do svojho vlastníctva, a to prevedením vlastníckeho práva svojho bytu na predávajúce rodinného domu a rodičia žalovaného sa zaviazali sumu 16.596,96 eur, zodpovedajúcu cene bytu žalobcu, žalobcovi vrátiť. Pokiaľ ide o splatnosť dlhu, súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania správne ustálil, že strany sporu nemali konkrétny termín splatnosti dlžnej sumy dohodnutý a tento bol ponechaný na vôli žalobcu ako veriteľa, keďže tvrdenia žalovaného o tom, že splatnosť dlhu bola dohodnutá po predaji rodinného domu, resp. po smrti žalovaného a jeho manželky a následnom predaji domu, neboli preukázané. Súd prvej inštancie ďalej - vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným - správne vychádzal z ustáleného právneho názoru súdnej praxe (poukazujúc na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR ako vyšších súdnych autorít), že ak nebola splatnosť dlhu určená dohodou a nie je stanovená ani právnym predpisom, možno o splnenie dlhu požiadať dlžníka kedykoľvek. V takýchto prípadoch pre začiatok plynutia premlčacej doby je rozhodný deň bezprostredne nasledujúci po dni, kedy došlo k vzniku tohto právneho vzťahu. V danej veci prevodom bytu žalobcu do vlastníctva V.y a H. G. dňa 26.5.2010 žalobca poskytol žalovanému časť kúpnej ceny za rodinný dom, ktorý žalovaný a jeho manželka zakupovali do ich vlastníctva. Ak čas plnenia nebol dohodnutý ani inak stanovený, premlčacia doba na uplatnenie nároku voči žalovanému žalobcovi začala plynúť dňom nasledujúcim po tom, kedy dlh vznikol (t.j. v súdnej veci 27.5.2010), Žalobca si voči žalovanému uplatnil svoj nárok na súde až dňa 22.3.2019, t.j. po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

20. Súd prvej inštancie ďalej správne vyhodnotil list žalovaného zo dňa 20.7.2018 ako uznanie dlhu v zmysle ust. § 558 Občianskeho zákonníka, pretože daný prejav vôle žalovaného mal písomnú formu, označenie účastníkov, vyjadrenie prísľubu zaplatiť dlh a uvedenie uznávaného dlhu (čo do dôvodu vzniku a výšky). Ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka však k tomu, aby uznanie dlhu nadobudlo právne účinky pri premlčanom dlhu, vyžaduje, aby ten, kto dlh uznal, o jeho premlčaní vedel. Z tohto dôvodu bolo na žalobcovi preukázať, že žalovaný o premlčaní dlhu v čase jeho uznania vedel. Žalobca (v prvoinštančnom rovnako ako v odvolacom konaní) tvrdil, že žalovaný musel o premlčaní dlhu vedieť, nakoľko šlo o dlh z dávnejšej minulosti, čo vyplýva i z textu uznania. Na základe vykonaného dokazovania však bolo zistené, že z textu samotného listu zo dňa 20.7.2018 nevyplýva, že by uznávaný dlh mal byť premlčaný, resp. že dlžník má vedomosť o jeho premlčaní. Skutočnosť, že žalovaný v texte listu zo dňa 20.7.2018 uvádza, že žalobca jemu a jeho manželke ešte v roku 2010 požičal sumu 16 596,96 eur, sama osebe neznamena vedomosť žalovaného o tom, že dlh je v čase spísania listu premlčaný. Naopak, ako správne uviedol súd prvej inštancie, podporne možno uviesť, že v liste žalovaný uvádza, že vrátenie dlhu bolo medzi stranami dohodnuté až po predaji rodinného domu buď žalovaným alebo jeho dedičmi (čo doposiaľ nenastalo). Pokiaľ žalobca v prvoinštančnom i v odvolacom konaní poukazoval aj na žalobcom vypracované znenie uznania dlhu, ktoré mal vhodiť do poštovej schránky žalovaného dňa 18.6.2018 (ktoré ale žalovaný nepodpísal), treba pre úplnosť uviesť, že ani zo žalobcom pripraveného textu (ktorý sa mal podľa tvrdení žalobcu v konaní dostať do dispozície žalovanému a tak u neho zrejme privodiť vedomosť o premlčaní dlhu) nevyplýva, že by žalovaný mal uznať premlčaný dlh, keď spojenie „...mi bola historicky poskytnutá.“ nepostačuje pre skutkový a právny záver o tom, že žalovaný mal vedomosť o tom, že listom zo dňa 20.7. 2018 uznáva premlčaný dlh. Rovnako pre tento záver nepostačuje vedomosť žalovaného o tom, že ide o „starý“ dlh, ako sa mylne domnieva žalobca. Odvolací súd zdôrazňuje, že ak žalobca trvá na tom, že boli splnené podmienky § 558 Občianskeho zákonníka a žalovaný ako dlžník uznal premlčaný dlh, vedomosť dlžníka o premlčaní dlhu musí riadne preukázať. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, v rozhodovanej veci však na základe vykonaného dokazovania nebolo zistené, že by si žalovaný ako dlžník bol vedomý toho, že listom zo dňa 20.7.2018 uznáva premlčaný dlh, a preto takýto uznávací prejav žalovaného nezaložil plynutie novej desaťročnej premlčacej doby podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Záveru súdu prvej inštancie o tom, že pokiaľ žalobca žalovaného nevyzval na splnenie dlhu do konca všeobecnej trojročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť od nasledujúceho dňa po uzavretí kúpnych zmlúv o predaji bytu žalobcu v prospech V. a H. G. a o predaji rodinného domu sestier G. v prospech žalovaného a jeho manželky H. Z. (t.j.

od 27.5.2010) a svoje právo si voči žalovanému na súde uplatnil až dňa 22.3.2019, nárok žalobcu je premlčaný a je potrebné ho zamietnuť, niet čo vytknúť.

21. Pokiaľ žalobca namietá, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnutý dôkaz, konkrétne výsluch jeho dcéry, mal. Z. Z., ktorým chcel preukázať, že žalovaný v čase vyhotovenia listu 20.7.2018 mal vedomosť o tom, že dlh, ktorý uznáva, je premlčaný, odvolací súd zdôrazňuje, že právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v civilnom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, nie strán sporu. Súd však musí dbať o to, aby z dokazovania nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať rozhodujúcu skutkovú okolnosť významnú pre rozhodnutie. Ak sa súd rozhodne dôkaz nevykonať, musí to zdôvodniť v odôvodnení svojho rozsudku (§ 220 ods. 2 CSP). Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t.j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené.

22. Žalobca navrhol vykonať daný dôkaz, výsluch maloletého dieťaťa vo veku 14 rokov, s odôvodnením, že maloletá mala byť vo veku 12 rokov prítomná rozhovoru žalovaného a brata žalobcu v súvislosti s nárokom žalobcu na dedičstvo, pri ktorom brat žalobcu uviedol, že dlh je premlčaný a v konaní to budú namietat'. V odvolacom konaní namietal, že dcéra bola vo veku, kedy je schopná reprodukovať rozhovor, ktorému bola prítomná. Súd prvej inštancie tento dôkaz nevykonal s poukazom na nízky vek navrhovanej svedkyne v čase, kedy sa mal rozhovor odohrať (12 rokov) s tým, že správne vnímanie a pochopenie rozhovoru, týkajúceho sa problematiky premlčania nároku, u dieťaťa v tomto veku nie je pravdepodobné. Odvolací súd tak konštatuje, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia riadne uviedol dôvod, pre ktorý navrhovaný dôkaz nevykonal, spočívajúci v tom, že navrhovaný dôkaz nedisponuje vypovedacou potenciou vzhľadom na nízky vek svedkyne (s ktorým odôvodnením sa odvolací súd stotožňuje), ktorým postupom nebola založená vada konania zakladajúca odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP a odvolacie námietky žalobcu ani v tomto smere dôvodné nie sú.

23. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil v celom rozsahu.

24. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný v celom rozsahu, priznal nárok na ich náhradu.

25. O výške náhrady trov odvolacieho konania žalovaného rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).